
SSBs framskrivinger:

Arbeidsmarkedet for tannleger

Isitt leserinnlegg er Carl Christian Blich kritisk til Statistisk sentralbyrås (SSB) framskrivinger av arbeidsmarkedet for tannleger publisert i SSBs Rapporter 14/2012. Kritikken retter seg spesielt mot de forutsetningene som er lagt til grunn for framskrivningene på etterspørselssiden. På tilbudssiden er usikkerheten langt mindre. Sammenlignet med andre grupper med høyere utdanning utdannes det ikke så veldig mange tannleger i forhold til gruppens størrelse. Ettersom en god del tannleger kommer til å gå av med pensjon i de nærmeste årene, innebærer en videreføring av dagens utdanningskapasitet at tallet på tannleger (og dermed tilbudte årsverk) vil holde seg tilnærmet uendret fram til 2035, som er siste år i framskrivingsperioden.

Blich går igjennom de viktigste faktorene på etterspørselssiden. En klart voksende befolkning drar isolert sett i retning av større etterspørsel. SSB har ingen faglig kompetanse til å vurdere tannhelsen i befolkningen, men Blich

har sikkert rett i at det forebyggende arbeidet som har pågått i flere tiår, har bedret tannhelsen til den yngre del av befolkningen. Usikkerheten om tannhelsen er imidlertid en god del større for den klart voksende eldre delen av befolkningen. Tannhelsen til et voksende omfang av innvandrere er også usikker. I tillegg er det generelt slik at etterspørselen etter tannhelsetjenester øker i befolkningen når inntektene øker.

På grunn av den usikkerheten som gjør seg gjeldende rundt disse faktorene, har SSB presentert ulike alternativer for hvor sterkt etterspørselen kan vokse i tillegg til det som følger av befolkningsveksten.

Blichs viktigste påpekning er imidlertid at tannpleierne i langt større grad enn tidligere har overtatt arbeidet med de forebyggende oppgavene i tannhelsetjenesten. Og han har sikkert rett i at tallet på tannpleiere kan fortsette å øke i forhold til tallet på tannleger.

Ettersom SSB heller ikke har noen kompetanse i å vurdere organiseringen av tannhelsetjenesten, er vi avhengig av gode faglige synspunkter utenfra for å innarbeide slike forutsetninger i framskrivningene. På grunnlag av slike vurderinger ble det til framskrivningene i Rapporter 14/2012 utarbeidet et alternativ hvor tallet på tannleger i forhold til tallet på tannpleiere ble redusert fra 4 i 2010 til 3 i 2015. Med en slik forutsetning viser de publiserte framskrivningene overskudd på tannleger i 2014 og de nærmeste årene. Så er det en vurderingssak i hvilken grad denne oppgaveglidningen fortsetter, og i hvilken grad den medfølgende reduserte etterspørselen etter tannleger blir motvirket av befolkningsvekst og noen av de andre faktorene nevnt ovenfor.

*Nils Martin Stølen
nils.martin.stolen@ssb.no
Forskningsleder, Statistisk sentralbyrå*